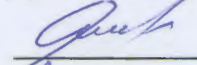

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**Національний авіаційний університет****Факультет економіки та бізнес-адміністрування****Кафедра фінансів, обліку та оподаткування**

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

 Сергій СМЕРІЧЕВСЬКИЙ
 «26» 09 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

 Анатолій ПОЛУХІН
 «27» 09 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА**навчальної дисципліни****«Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»**

Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	4	120/4	34	17	-	69	-	-	Диф. залік, 4 сем.
Заочна	4,5	120/4	8	4	-	108	К.р -5 с.	-	Диф. залік, 5 сем.
стн	2	120/4	34	17	-	69	-	-	Диф. залік, 2 сем.

Індекс: НБ-6-071/21-3.5

НБ-6-071з/21-3.5

НБ-6-071/21(стн)-3.5

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Ціноутворення та калькулювання в
галузях економіки»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.09-01-2022

Стор. 2 із 13

Робочу програму навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Облік і аудит», навчальних та робочих навчальних планів № НБ-6-071/21, № РБ-6-071/22, НБ-6-071/21 (стн), № РБ-6-071/22(стн) та № НБ-6-071з/21, № РБ-6-071з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили

доцент кафедри

фінансів, обліку та оподаткування

старший викладач кафедри

фінансів, обліку та оподаткування

Інна АФАНАС'ІВА

Наталія ЗАДЕРАКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Облік і аудит» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» – кафедри фінансів, обліку та оподаткування, протокол № 9 від «22» 08 2022 р.

Гарант ОПП «Облік і аудит»

Інна АФАНАС'ІВА

Завідувач кафедри

Тетяна КОСОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 1 від «29» 08 2022 р.

Голова НМРР

Анатолій ТОФАНЧУК

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 3 із 13	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна...	4
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	5
2.1.Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2.Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3.Тематичний план.....	8
2.4 Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	9
2.5.Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи (ЗФН)	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	10
3.1. Методи навчання	10
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	10
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	11
4. Рейтингова система оцінювання набутих здобувачем вищої освіти знань та вмінь	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 4 із 13	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі обліку та оподаткування.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти розуміння нерозривного взаємозв'язку між ціноутворенням, калькулюванням витрат і бухгалтерським обліком, набуття ними базових знань для поглибленого вивчення теорії формування цінової політики і цінової стратегії підприємства, і практики складання калькуляцій собівартості продукції (робіт, послуг) в різних галузях економіки.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з функціями, структурою та класифікацією цін; предметом, метою і завданнями калькулювання;
- вивчення видів та способів калькуляцій;
- дослідження цінової політики фірми;
- вивчення ролі витрат при ціноутворенні та калькулюванні;
- оволодіння методами ціноутворення та калькулювання собівартості продукції в галузях економіки.

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Після вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

ПРН3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.

ПРН5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.

ПРН17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.

ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.

ПРН 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПРН24. Володіти та застосовувати знання особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та складання звітності авіаційних підприємств.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 5 із 13	

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

Навчальна дисципліна дає можливість здобути такі компетентності:

1. Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК03. Здатність працювати в команді.

ЗК04. Здатність працювати автономно.

ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

3. Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ФК4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

ФК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ФК12. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування діяльності авіаційних підприємств.

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Основи функціонування економіки та мікро-, макро- та мезо рівнях», «Організація роботи бухгалтерської служби», «Бухгалтерський облік (загальна теорія)», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Статистика» та є базою для вивчення подальших дисциплін, а саме: «Фінансовий облік II», «Аудит», «Фінансово-господарський контроль», «Звітність підприємств», «Облік і оподаткування в галузях економіки» та ін.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме навчального модуля №1 «Методи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях економіки», який є логічно завершеною, відносно самостійною, цілісною

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 6 із 13	

частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля

Модуль №1 «Методи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях економіки»

Інтегровані вимоги модуля №1:

Знати:

- сутність і завдання ціноутворення;
- поняття ціни і види цін;
- поняття собівартості та її види;
- цінову політику підприємств і вибір цінової стратегії;
- особливості формування цін в сучасних українських умовах;
- методи обліку і калькулювання витрат.

Вміти:

- формувати ціни на продукцію, товари, роботи, послуги в конкретних ринкових умовах підприємств України;
- виробляти науково обґрунтовану оцінку впливу ціноутворюючих факторів на різні показники виробництва;
- розраховувати собівартість продукції використовуючи різні методи калькулювання.

Тема 1. Ціна як економічна категорія.

Предмет, завдання та структура дисципліни. Теоретичні аспекти ціни і закон вартості. Теорії, що визначають цінність товару (теорія трудової вартості, теорія граничної корисності, теорія попиту і пропозиції). Основні функції ціни. Політика цін в Україні. Вплив політики цін на діяльність підприємства. Форми і методи державного регулювання. Повноваження органів державного регулювання цін. Фактори, що впливають на ціноутворення.

Тема 2. Загальна класифікація цін.

Класифікаційні ознаки цін. Види цін за ступенем урахування в них витрат. Види цін і тарифів залежно від самостійності підприємства. Види ціни у контракті купівлі-продажу. Ціни зовнішнього і внутрішнього ринків. Види цін залежно від регіону реалізації. Види цін за часом їхньої дії. Види цін залежно від урахування в них транспортних витрат. Ціни, що використовуються в обліку і статистиці. Склад і структура ціни.

Тема 3. Методи встановлення ціни на товар.

Цінова політика підприємства. Основні методи встановлення цін. Витратні методи встановлення ціни. Ринкові методи визначення цін. Економетричні методи встановлення ціни. Умови здійснення процесу ціноутворення на підприємстві. Встановлення ціни з урахуванням конкурентоздатності товару.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 7 із 13	

Тема 4. Стратегія ціноутворення.

Стратегія і тактика підприємства. Довгострокові наслідки прийняття рішень. Концепція ціноутворення і концепція маркетингу. Розробка стратегії ціноутворення. Види цінових стратегій підприємства. Цінові лінії. Вплив ціни на реалізацію товарів і прибуток. Алгоритм визначення ціни, яка максимізує прибуток.

Тема 5. Собівартість продукції та її калькулювання. Види калькуляції та принципи калькулювання.

Структура та види собівартості продукції. Собівартість продукції як база ціни. Класифікація і структура витрат, що входять до складу собівартості продукції. Калькулювання та його економічна сутність. Об'єкт калькуляції та основні завдання калькулювання. Калькуляційні одиниці. Принципи калькулювання собівартості. Калькулювання собівартості за економічними елементами та статтями витрат.

Тема 6. Методи калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).

Методи обліку витрат та методи калькулювання собівартості. Позамовна система калькулювання. Визначення ціни контракту. Система калькулювання за процесами, поняття еквівалента одиниці готової продукції. Порівняльна характеристика калькулювання собівартості за замовленнями і процесами. Особливості застосування основних методів обліку та калькулювання собівартості продукції.

Тема 7. Система обліку і калькулювання за повними витратами.

Системи обліку та калькулювання собівартості продукції за повними витратами. Облік прямих витрат. Облік непрямих витрат і порядок віднесення їх на собівартість продукції. Калькулювання виробничої собівартості продукції. Облік невиробничих витрат. Калькулювання собівартості продукції за видами діяльності.

Тема 8. Система обліку і калькулювання за змінними витратами.

Система «директ-костинг». Змінні та постійні витрати. Методика обчислення фактичної собівартості продукції за неповними витратами. Маржинальний дохід. Складання звітності про фінансові результати на основі калькулювання змінних витрат. Методика аналізу результатів діяльності при калькулюванні змінних витрат.

Тема 9. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами.

Система обліку та калькулювання собівартості продукції за нормативними витратами. Норми та нормативи, порядок їх розробки та затвердження. Організація нормативного методу обліку витрат і калькулювання собівартості продукції. Система «стандарт-кост». Класифікація відхилень.

Тема 10. Витрати та калькулювання собівартості продукції в галузях промисловості.

Особливості галузі та їх вплив на ціноутворення та калькулювання. Види оптових цін та їх класифікація. Підходи до встановлення цін на промислову продукцію. Особливості розрахунку відпускну ціни на підприємствах легкої та харчової промисловості. Облік витрат та калькулювання собівартості в галузях промисловості.

Тема 11. Принципи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції сільського господарства.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2021
		Стор. 8 із 13	

Сільськогосподарське виробництво, його особливості. Ціноутворення на сільськогосподарську продукцію. Закупівельні ціни.

Формування собівартості продукції сільського господарства. Групування витрат за об'єктами і статтями. Калькулювання собівартості продукції рослинництва. Калькулювання собівартості продукції тваринництва. Калькуляція собівартості робіт (послуг) допоміжних та переробних виробництв.

Тема 12. Тарифи та калькулювання собівартості транспортних послуг.

Тарифи, як ціна транспортної продукції. Транспортні тарифи на перевезення вантажів і методика їх розрахунку на залізничному, авіаційному та автомобільному транспорті. Вантажні тарифи.

Формування собівартості перевезень на транспорті. Класифікація транспортних витрат. Зведений облік витрат і калькулювання собівартості перевезень. Методи калькуляції собівартості транспортних послуг.

Тема 13. Система ціноутворення та калькулювання собівартості у будівництві.

Особливості будівельного виробництва. Специфіка визначення цін на будівельну продукцію. Основні види кошторисних нормативів. Договірна ціна у будівництві.

Класифікація витрат будівельної організації. Формування собівартості будівельних робіт. Групування витрат виробничої собівартості будівельної продукції за статтями калькуляції. Визначення собівартості будівельно-монтажних робіт. та калькулювання собівартості будівельних робіт.

Тема 14. Витрати та калькулювання собівартості продукції в торгівлі.

Особливості торговельної діяльності. Підходи до встановлення цін на промислову продукцію. Види оптових цін та їх класифікація. Торгова націнка. Суть і види цінових знижок.

Роздрібні ціни на споживчі товари. Цінова політика підприємства при встановленні роздрібною ціни. Ціноутворення при виробництві споживчих товарів. Структура відпускної ціни на споживчі товари.

Основи обліку витрат в торгівлі. Формування витрат обігу торгівлі та номенклатура калькуляційних статей витрат.

2.3. Тематичний план.

8	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС	Усього	Лекції	Практичні заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 « Методи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях економіки »									
1.1	Ціна як економічна категорія.	4 семестр				4 семестр			

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021						
		Стор. 9 із 13							

		11	2 2	2	5	8	2	-	7
1.2	Загальна класифікація цін.	8	2	2	4	7		-	6
1.3	Методи встановлення ціни на товар.	7	2	2	4	8	2	-	7
1.4	Стратегія ціноутворення.	7	2		4	7		-	6
1.5	Собівартість продукції та її калькулювання. Види калькуляції та принципи калькулювання.	11	2 2	2	5 семестр				
					5	11	2	2	7
1.6	Методи калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг).	7	2	2	4	10	2	1	7
1.7	Система обліку і калькулювання за повними витратами.	7	2		4	7	-	-	7
1.8	Система обліку і калькулювання за змінними витратами.	7	2	2	4	7	-	-	7
1.9	Система обліку і калькулювання за нормативними витратами.	7	2		4	7	-	-	7
1.10	Витрати та калькулювання собівартості продукції в галузях промисловості.	8	2	2	5	7	-	-	7
1.11	Принципи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції сільського господарства.	8	2		5	7	-	-	7
1.12	Тарифи та калькулювання собівартості транспортних послуг.	8	2	2	5	7	-	-	7
1.13	Система ціноутворення та калькулювання собівартості у будівництві.	8	2		5	7	-	-	7
1.14	Витрати та калькулювання собівартості продукції в торгівлі.	9	2	1	6	7	-	-	7
1.15	Модульна контрольна робота №1	7	2	-	5	-	-	-	-
1.16	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
1.17	Підсумкова семестрова контрольна робота (ЗФН)	-	-	-	-	5	-	1	4
Усього за модулем №1		120	34	17	69	120	8	4	108
Усього за навчальною дисципліною		120	34	17	69	120	8	4	108

2.4. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) роботи з дисципліни виконується у п'ятому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій.

Мета контрольної (домашньої) роботи – перевірка, закріплення та розвиток знань здобувачів вищої освіти, отриманих в процесі вивчення дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки». Теми охоплюють всі розділи дисципліни і надають можливість творчого вирішення проблеми.

Цілями виконання контрольної (домашньої) роботи є:

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 10 із 13	

– шляхом опрацювання індивідуальних завдань закріпити та поглибити теоретичні знання та вміння, набуті здобувачами вищої освіти у процесі засвоєння всього навчального матеріалу з дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»;

– виробити навички самостійного опрацювання літературних джерел та статистичних показників, критичного осмислення матеріалу та здатності формулювати висновки щодо стану та можливостей вирішення запропонованих проблем у сфері ціноутворення.

Для успішного виконання контрольної (домашньої) роботи здобувач вищої освіти повинен **знати**: основні теоретичні положення курсу; **вміти** самостійно аналізувати теоретичний матеріал, продемонструвати уміння систематизувати здобуті теоретичні знання і використовувати їх при дослідженні практичних проблем; показати рівень володіння законодавчою та нормативно–методичною базою.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи, складає до 8 годин самостійної роботи.

Для здобувачів вищої освіти ЗФН – завдання для виконання розробляються автором робочої програми. Навчальні матеріали затверджуються протоколом засідання випускової кафедри, доводяться до відома здобувача вищої освіти індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій. Номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

2.5. Перелік питань для підготовки до підсумкової контрольної роботи.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до підсумкової контрольної роботи, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів вищої освіти.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, практичних, семінарських занять, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою, аналізі та вирішенні завдань з ціноутворення.

3.2. Рекомендована література

Базова література

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 11 із 13	

3.2.1. Про ціни і ціноутворення: Закон України від 21.06.2012 №5007. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17#Text>

3.2.2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

3.2.3. Колесников О.В. Ціноутворення. Видання 4-е.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 156 с.

3.2.4. Кузів М.С., Н.П. Михайлишин Н.П., Гудзь Н.В., Берестецька О.М. Облік в галузях промисловості: : навч. посіб. Тернопіль: КРОК, 2013. 316 с.

3.2.5. Літвінов Ю. І., Останкова Л. А., Літвінова Т. М., Підгорна О. В. Ціноутворення в умовах ринку: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 400 с.

3.2.6. Мазур О. Є. Ринкове ціноутворення: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 480 с.

3.2.7. Фаріон І.Д., Писаренко Т.М. Управлінський облік: Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 792 с.

Допоміжна література

3.2.8. Атамас П. Й. Бухгалтерський облік у галузях економіки: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 392 с.

3.2.9. Дайновська С.М. Ціноутворення: підручник. К.: КНТЕУ, 2009. 319 с.

3.2.10. Литвиненко Я.В. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. К.: Знання, 2010. 294 с.

3.2.11. Мокринська З.В., Задерака Н.М. Трансфертне ціноутворення: від складової податкової системи до політики підприємства. *Економіка та держава*. К., 2022, № 7. С. 68-77.

3.2.12. Окландер М.А., Чукурна О.П. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.

3.2.13. Попович О.В., Задерака Н.М., Федоренко Д.Л. Теоретичні аспекти формування доходів підприємств та шляхи підвищення їх рівня. *Молодий вчений*. 2020. №3. С. 242-245.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті

3.3.1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>

3.3.2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.mof.gov.ua/>

3.3.3. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09–01–2021
		Стор. 12 із 13	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ ЗДОБУВАЧЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної здобувачем вищої освіти навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	4 семестр	4,5 семестри
Модуль №1 «Методи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) в галузях економіки»		
Види навчальної роботи	Бали	Бали
Виконання експрес-контрольних робіт та тестових завдань	40	20
Розв'язання задач, відповіді на теоретичні питання тощо під час аудиторної роботи на практичних заняттях	40	20
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи	–	30
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше</i>	48	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–
Підсумкова семестрова контрольна робота	–	30
Усього за модулем №1	100	100
Усього за дисципліною	100	

Залікова рейтингова оцінка визначається (в балах та за національною шкалою) за результатами виконання всіх видів навчальної роботи протягом семестру.

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачеві вищої освіти, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем вищої освіти за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка, перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача вищої освіти, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./Е** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Ціноутворення та калькулювання в галузях економіки»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.09-01-2021
		Стор. 13 із 13	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

**Силабус навчальної дисципліни
«ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ
В ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ»
Освітньо-професійної програми: «Облік і аудит»**

Галузь знань: 07« Управління та адміністрування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента ОП
Курс	2 (другий)
Семестр	4 (четвертий)
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити/120 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Загальні засади теорії формування цінової політики і цінової стратегії підприємства та набуття практичних навиків щодо розрахунку собівартості продукції й формування ціни на продукцію, товари, роботи, послуги в конкретних ринкових умовах підприємств України
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Курс спрямований на формування у майбутніх фахівців розуміння нерозривного взаємозв'язку між ціноутворенням, калькулюванням витрат і бухгалтерським обліком, набуття ними базових знань для поглибленого вивчення теорії формування цінової політики і цінової стратегії підприємства, і практики складання калькуляцій собівартості продукції (робіт, послуг) в різних галузях економіки
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>ПРН3. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.</p> <p>ПРН5. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.</p> <p>ПРН17. Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.</p> <p>ПРН 20. Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом.</p> <p>ПРН 21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p> <p>ПРН24. Володіти та застосовувати знання особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та складання звітності авіаційних підприємств.</p>

<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>1. Інтегральна компетентність: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов.</p> <p>2. Загальні компетентності: ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>3. Спеціальні (фахові) компетентності: ФК2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування. ФК4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання. ФК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ФК12. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування діяльності авіаційних підприємств.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Ціна як економічна категорія. Загальна класифікація цін. Методи встановлення ціни на товар. Стратегія ціноутворення. Собівартість продукції та її калькулювання. Види калькуляції та принципи калькулювання. Методи калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). Система обліку і калькулювання за повними витратами. Система обліку і калькулювання за змінними витратами. Система обліку і калькулювання за нормативними витратами. Витрати та калькулювання собівартості продукції в галузях промисловості. Принципи ціноутворення та калькулювання собівартості продукції сільськогосподарства. Тарифи та калькулювання собівартості транспортних послуг. Система ціноутворення та калькулювання собівартості у будівництві. Витрати та калькулювання собівартості продукції в торгівлі</p> <p>Види занять: лекції, семінарські заняття</p> <p>Методи навчання: презентація, навчальна дискусія, практичні (ситуаційні) завдання, тестові завдання тощо</p> <p>Форми навчання: очна, заочна, дистанційна</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>«Основи функціонування економіки та мікро-, макро- та мезорівнях», «Організація роботи бухгалтерської служби», «Бухгалтерський облік», «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання», «Статистика»</p>
<p>Пореквізити</p>	<p>«Фінансовий облік II», «Аудит», «Фінансово-господарський контроль», «Звітність підприємств», «Облік і оподаткування в галузях економіки»</p>

Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	Навчальна та наукова література: 1. Літвінов Ю. І., Останкова Л. А., Літвінова Т. М., Підгорна О. В. Ціноутворення в умовах ринку: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 400 с. 2. Окландер М.А., Чукурна О.П. Маркетингова цінова політика: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2012. 240 с.	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія теоретичного навчання, мультимедійне обладнання, платформа Google Classroom	
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диференційований залік	
Кафедра	Фінансів, обліку та оподаткування	
Факультет	Факультет економіки та бізнес-адміністрування	
Викладач(і)		ПІБ: Афанас'єва Інна Іванівна Посада: доцент Науковий ступінь: к.е.н. Вчене звання: доцент Профайл викладача: https://scholar.google.com/citations?user=5gKfp8QAAAAJ&hl=ru Тел.: 044-406-77-22 E-mail: inna.afanasieva@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 2.112
		ПІБ: Задерака Наталія Миколаївна Посада: старший викладач Науковий ступінь: -- Вчене звання: -- Профайл викладача: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=EBFFdwYAAAAJ Тел.: 044-406-79-26 E-mail: nataliia.zaderaka@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 2.106
Оригінальність навчальної дисципліни	Знання та вміння, набуті при вивченні даної дисципліни, дозволять майбутньому фахівцю оволодіти теоретичними аспектами та практичними навичками в сфері ціноутворення	
Лінк на дисципліну		